

Gorzów Wlkp., dnia 9 sierpnia 2013 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Jerzy Ostrouch

FB-III.431.9.2013.TWit

Pan
Ryszard Oleszkiewicz
Wójt Gminy Łagów

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art.28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o województwie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w dniach od 27 maja 2013 r. do 28 czerwca 2013 r., z przerwą w dniach 3 - 5, 12 - 14, 17 i 28 czerwca, w Urzędzie Gminy Łagów (ul. 1 Lutego 7, 66-220 Łagów) została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Finansów, Budżetu i Certyfikacji Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Tomasz Witkowski – Starszy Inspektor w Oddziale Kontroli – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 217-1/2013 z dnia 22 maja 2013 r. - przewodniczący zespołu kontrolnego,
- Grzegorz Grzesiowski – Starszy Inspektor w Oddziale Kontroli - na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 217-2/2013 z dnia 22 maja 2013 r.

PRZEDMIOT I ZAKRES KONTROLI:

Wykorzystanie dotacji przekazanych z budżetu Wojewody na wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz realizacja dochodów budżetowych w związku z wykonywaniem zadań zleconych w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o województwie i administracji rządowej w województwie, w związku z art. 4 ustawy o kontroli w administracji rządowej, kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

Na realizację zadań objętych kontrolą Gmina Łągów otrzymała w 2012 r. w § 2010 - Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, z budżetu państwa, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego, w łącznej wysokości 1.889.070,98 zł.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1. Dotacje celowe.

Kwoty w zł						
Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja	Wykonanie dotacji	Kwota niewykorzystanej dotacji
010	01095	Pozostała działalność	158 632,00	158 630,98	151 018,26	7 612,72
750	75011	Urzędy wojewódzkie	62 700,00	62 700,00	62 700,00	0,00
752	75212	Pozostałe wydatki obronne	600,00	600,00	600,00	0,00
852	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 638 000,00	1 638 000,00	1 638 000,00	0,00
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	6 740,00	6 740,00	6 740,00	0,00
	82595	Pozostała działalność	22 400,00	22 400,00	22 400,00	0,00
x	x	Ogółem	1 889 072,00	1 889 070,98	1 881 458,26	7 612,72

Ustalono, że dotacje zostały ujęte w budżecie gminy na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - pismo FB.I.3110.32.2011.MRat z dnia 17.10.2011 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie zarządzeń Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu gminy uchwałami Rady Gminy lub zarządzeniami Wójta.

Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 1.889.072,00 zł.

Dotację wykorzystano w kwocie 1.881.458,26 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła 7.612,72 zł, co stanowi 0,40% otrzymanych środków. Zwrotu niewykorzystanej dotacji na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego dokonano w dniu 10.05.2012 r. oraz 10.12.2012 r. Z dotacji rozliczono się w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

Sprawdzono wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

Dotacje w rozdziale 01095, 75011 i 75212 realizowane były przez Urząd Gminy w Łagowie. Dotacje w rozdziale 85212, 85213 i 85295 realizowane były przez gminną jednostkę budżetową Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie.

1. Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 - Pozostała działalność

Skontrolowano wykorzystanie dotacji z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.).

W kontrolowanym okresie wydano 69 decyzji o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na łączną kwotę 148.057,12 zł.

Skontrolowano 6 decyzji, co stanowi 8,70% wydanych decyzji. Na podstawie skontrolowanych decyzji wypłacono producentom rolnym kwotę 104.761,97 zł, co stanowi 70,76% zwróconego podatku akcyzowego na dzień 31.12.2012 r.

Wypłaty środków dokonano na podstawie decyzji podpisanych przez Wójta Gminy lub Sekretarza Gminy, działającego z upoważnienia Wójta.

Decyzje zostały sporządzone zgodnie z przepisami ustawy Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

W decyzji nr RG.3153.A.29.2012.HS z dnia 28.03.2012 r. podano błędną ilość zakupionego oleju napędowego 14.877,072 litrów. Na podstawie załączonych do wniosku faktur w toku kontroli ustalono, że producent zakupił 11.061,874 litrów. Po ponownym przeliczeniu kwota do zwrotu wyniosła 10.508,78 zł. Nieprawidłowość nie ma skutku finansowego, gdyż wyliczona kwota do zwrotu przekracza roczny limit ustalony dla producenta w wysokości 10.490,28 zł.

Pan Stanisław Hałas – Kierownik Referatu Gospodarki i Rolnictwa, odpowiedzialny za realizację zadania wyjaśnił, że wpisana w decyzji łączna ilość zakupionego oleju napędowego „*nie odzwierciedla ilości zakupionego oleju napędowego w wykonanym zestawieniu faktur VAT, stanowiącym załącznik do decyzji*”. Kierownik jako przyczynę nieprawidłowości podał wpisanie przez nieuwagę ilości oleju napędowego większej niż wynika z prawidłowego obliczenia.

Stwierdzono rozbieżności między powierzchnią użytków rolnych określoną w ewidencji gruntów i budynków, a powierzchnią wykazaną przez producentów rolnych w pięciu wnioskach, wg stanu na dzień 01.02.2012 r. – stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Różnice wynoszą od 3,3019 ha do 112,8500 ha.

Kierownik Referatu Gospodarki i Rolnictwa nie zawiadamiał producentów rolnych, przed wydaniem decyzji, o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, w trybie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego. Kierownik jako przyczynę podał, że *„wnioski o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej złożone przez producentów rolnych zostały uwzględnione w całości, dlatego odstąpiłem od umożliwienia stronom czynnego udziału w postępowaniu w myśl art. 10 § 1 Kpa”*.

Zebrana dokumentacja nie pozwalała na ustalenie czy podane we wnioskach grunty, wobec których stwierdzono różnice, na dzień 01.02.2012 r. były gruntami rolnymi oraz czy były położone na terenie gminy Łagów.

Kierownik nie zweryfikował do dnia rozpoczęcia kontroli stwierdzonych różnic w powierzchniach gruntów rolnych. Zdaniem Kierownika powierzchnia użytków rolnych we wnioskach stanowi tytuł własności producenta rolnego oraz posiadanie zależne (dzierżawa, użyczenie), których *„przedmiotowe dokumenty nie widniały w aktach sprawy, gdyż przyjęto, że złożone oświadczenie o posiadanych użytkach rolnych jest zgodne ze stanem faktycznym”*.

Zgodnie ze wzorem wniosku określonym na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. poz. 87), w części IV producent rolny składa oświadczenie o posiadanych lub współposiadanych użytkach rolnych.

W trakcie kontroli producenci rolni uzupełnili dokumentację i przedłożyli do Urzędu Gminy umowy dzierżawy i użyczenia gruntów rolnych położonych na terenie gminy Łagów. Kierownik przedstawił wydruki z ewidencji gruntów potwierdzające, że na dzień 01.02.2012 r. wszystkie użytkowane przez producentów grunty były gruntami rolnymi położonymi na terenie gminy Łagów.

Żaden ze skontrolowanych rolników nie odwołał się od wydanych decyzji. Pozostałe wymogi wynikające z powyższej ustawy oraz przepisów wykonawczych zostały zachowane.

Koszty obsługi na realizację zadania zostały wyliczone w prawidłowej wysokości 2.961,14 zł. Skontrolowano wszystkie poniesione przez gminę koszty obsługi. Środki zostały przeznaczone na wypłatę wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne dla pracownika wykonującego zadanie oraz na zakup materiałów biurowych i usług pocztowych.

Na podstawie pism z 07.03.2012 r. i 17.09.2012 r. ustalono, że UG zapotrzebował środki w rozdziale 01095 w §2010 na kwotę 158.630,98 zł. Wysokość otrzymanej dotacji była zgodna ze zgłoszonym zapotrzebowaniem. Na dzień 31.12.2012 r. gmina nie wykorzystwała dotacji w wysokości 7.612,72 zł, co stanowi 4,80% zapotrzebowanych środków.

Kierownik wyjaśnił, że „wysokość zgłoszonego zapotrzebowania na dotację została wyliczona w oparciu o załączone do wniosku faktury VAT przed wystawieniem decyzji. Po weryfikacji poszczególnych wniosków okazało się, że część wnioskodawców ubiegających się o zwrot podatku akcyzowego przekroczyło ustalone w ustawie limity ilości oleju napędowego przysługującego na posiadane gospodarstwo”.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej.

Z wykonania zadania sporządzone zostały sprawozdania okresowe i sprawozdanie roczne, które złożono do Wydziału Gospodarki Nieruchomościami LUW.

2. Dział 750 – Administracja publiczna, Rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie

Dotację przekazano na wykonywanie zadań zleconych polegających na prowadzeniu ewidencji ludności i dowodów osobistych, ewidencji działalności gospodarczej, spraw obronnych i obrony cywilnej. Dotację wykorzystano w całości.

Skontrolowano wydatki na wynagrodzenia osobowe za I i II kwartał 2012 r. na łączną kwotę 23.500,00 zł, co stanowi 37,48% wykorzystanej dotacji. Ustalono, że środki zostały przeznaczone na wypłatę części wynagrodzeń dla trzech pracowników, którzy wykonują zadania zlecone.

Ustalono, że pracownicy powyższe zadania mają wpisane do zakresów czynności.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej.

3. Dział 752 – Obrona narodowa, rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne

Dotację przekazano na przeprowadzenie szkolenia obronnego dotyczącego stałego dyżuru.

Skontrolowano 100% otrzymanej dotacji. Środki zostały przeznaczone na zapłatę rachunku za przeprowadzenie szkolenia obronnego, na podstawie umowy zlecenia oraz na zakup materiałów związanych ze szkoleniem.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej. Wydatki zrealizowano w sposób rzetelny, legalny i gospodarny.

4. Dział 852 - Pomoc społeczna

Urząd Gminy w Łagowie przekazywał dotacje w dziale 852 – Pomoc społeczna, rozdziałach 85212, 85213 i 85295 na konto Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie, który jest jednostką podległą gminie i wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej. Wysokość otrzymanej i przekazanej dotacji wyniosła 1.667.140,00 zł. Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że dotacje były przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe realizowanie zadań zleconych przez OPS.

Statut Ośrodka został wprowadzony na podstawie uchwały Nr X/68/2003 Rady Gminy Łagów z dnia 30.12.2003 r. Zawiera podstawy prawne funkcjonowania OPS, przedmiot i zakres działania, opis wewnętrznej organizacji oraz mienie i gospodarkę finansową w ośrodku.

W statucie obowiązują zapisy niezgodne z aktualnymi przepisami. W statucie nie wymieniono w podstawie prawnej ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r. poz. 1228). W podstawie prawnej są wpisane ustawy, które w 2012 r. nie obowiązywały.

Na podstawie uchwały Nr XXVII/175/2001 Rady Gminy w Łagowie z dnia 31.08.2001 r. wprowadzono Regulamin organizacyjny Ośrodka. Do regulaminu wprowadzono zapisy o prowadzeniu przez ośrodek spraw dotyczących świadczeń rodzinnych – uchwałą Nr XIII/80/04 Rady Gminy Łagów z dnia 28.04.2004r. Regulamin organizacyjny określa zadania i zakres działalności Ośrodka. W Regulaminie organizacyjnym istnieją zapisy niezgodne z aktualnymi przepisami.

W podstawie prawnej brakuje ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.). Do zadań ośrodka nie wpisano zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik OPS w Łagowie Maria Adamska wyjaśniła, że *„nowy Statut Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie 11 czerwca 2013 r. został przekazany do zatwierdzenia radcy prawnemu. Zostanie uchwalony na następnej sesji. Po zatwierdzeniu Statutu zostanie zmieniony Regulamin organizacyjny. Nie występowano z wnioskiem do Wójta Gminy ani do Rady Gminy o potrzebie dokonania zmian w Statucie i Regulaminie organizacyjnym”*. Do dnia zakończenia kontroli nieaktualniono statutu i regulaminu organizacyjnego OPS.

Kierownik OPS Maria Adamska posiada upoważnienia Wójta Gminy Łagów do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

W dniu 08.10.2008 r. Kierownik OPS Maria Adamska podpisała umowę o współpracy z Krajowym Rejestrem Długów Biurem Informacji Gospodarczej S.A. Przedmiotem umowy jest przekazywanie informacji gospodarczych dotyczących dłużników alimentacyjnych.

Za gospodarkę finansową od dnia 1 lipca 2007 r. do dnia 31 stycznia 2013 r. odpowiedzialna była Pani Elżbieta Nowak - Główna Księgowa OPS. Obecnie na stanowisku tym zatrudniona jest Pani Maria Durszlakowska. Za windykację należności z tytułu funduszu alimentacyjnego odpowiada Pani Agnieszka Cierach – inspektor w Ośrodku Pomocy Społecznej, zatrudniona od dnia 18 sierpnia 2008 r.

Skontrolowano wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- 4.1. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Skontrolowano dotację na kwotę 149.690,79 zł, co stanowi 9,14% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Środki dotyczą wypłaconych w marcu 2012 r. świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego zakwalifikowanych w § 3110 oraz wydatków w § 4210, § 4300, które dotyczyły zakupu materiałów biurowych, druków, tonera, drukarki, znaczków i przesyłek listowych, nadzór informatyczny nad programami do obsługi ŚR i FA oraz opłat za prowadzenie rachunku bankowego.

Przysługujące gminie 3% na koszty obsługi w rozdziale 85212 zostały wyliczone prawidłowo, stosownie do art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) oraz art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik OPS w 2012 r. wydał cztery decyzje o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych na kwotę 963,30 zł.

Do kontroli wybrano wszystkie decyzje zobowiązujące świadczeniobiorców do zwrotu należności na łączną kwotę 963,30 zł, co stanowi 100,00% z kwoty do zwrotu, wynikających z decyzji z 2012 r. W decyzjach określono, że należności powinny być zwrócone wraz odsetkami w 2012 r.

Ustalono, że:

- ze skontrolowanej kwoty należności na dzień 31.12.2012 r. zwrócono 963,30 zł, czyli 100,00% skontrolowanej należności,
- wszystkim osobom ogółem naliczono 26,50 zł odsetek i taka kwota wpłynęła wraz z należnością główną.

4.2. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Skontrolowano dotację na kwotę 2.059,20 zł, co stanowi 30,55% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Na podstawie deklaracji ZUS DRA za miesiąc: marzec, kwiecień, maj i czerwiec 2012 r. (co stanowi 33,33% deklaracji z badanego okresu) oraz ewidencji księgowej stwierdzono, że składki zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne zostały naliczone prawidłowo i odprowadzone w terminie. Dane z deklaracji pokrywają się z kwotami wykazanymi w ewidencji księgowej.

4.3. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 - Pozostała działalność

Skontrolowano dotację na kwotę 7.600,00 zł, co stanowi 33,93% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Do kontroli wybrano 38 decyzji. Środki przeznaczono na wypłatę dodatków do świadczeń pielęgnacyjnych, stosownie do:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27.12.2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. Nr 295, poz. 1746),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09.05.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. poz. 551),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.06.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. poz. 732).

Skontrolowane dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem oraz dokonane w sposób rzetelny, legalny i gospodarny, prawidłowo zaklasyfikowane i zaksięgowane w ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez upoważnionych pracowników, zadekretowane i zatwierdzone do wypłaty. Zobowiązań wymagalnych nie stwierdzono.

II. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Gmina Łagów uzyskała dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziałach 75011 i 85212 w wysokości ogółem 40.678,88 zł.

Szczegółowe dane przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 2. Dochody z realizacji zadań zleconych.

Kwoty w zł

Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Należności	Dochody wykonane	Zaległości
750	75011	Urzędy wojewódzkie	0,00	217,00	217,00	0,00
852	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	9 800,00	814 806,90	40 461,88*	774 345,02
x	x	Ogółem	9 800,00	815 023,90	40 678,88	774 345,02

* w tym kwota z tytułu zaliczki alimentacyjnej w wysokości 3.495,24 zł oraz z tytułu funduszu alimentacyjnego w wysokości 36.966,64 zł.

1. Dział 750 – Administracja publiczna, Rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie.

Ewidencja należności w rozdziale 75011 prowadzona jest w Urzędzie Gminy w Łagowie.

Dochody zostały uzyskane z tytułu opłat za udostępnienie danych zgromadzonych w zbiorze meldunkowym, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbiorze PESEL oraz ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, stosownie do § 1. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów

osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz. U. z 2008 r. nr 207 poz. 1298).

Dochody ustalono w prawidłowej wysokości 217,00 zł. Należna kwota dla budżetu państwa wyniosła 206,15 zł, a dla gminy 10,85 zł, co jest zgodne z art. 4 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn.: Dz. U. Nr 203, poz. 1966 ze zm.).

Dochody w rozdziale 75011 w §0690 odprowadzono w prawidłowej wysokości na konto LUW, w terminach zgodnych z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

2. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Skontrolowano należności i dochody w następujących paragrafach dochodów:

- §0920 – Pozostałe odsetki – są to odsetki naliczone z tytułu nieterminowych zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- §0970 – Wpływy z różnych dochodów – są to należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej,
- §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Ewidencja należności w rozdziale 85212 prowadzona jest w Ośrodku Pomocy Społecznej w Łagowie.

Ustalono, że w programie księgowym PUMA na koncie 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych prowadzona jest ewidencja syntetyczna należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego. Natomiast ewidencja analityczna z podziałem na dłużników prowadzona jest w programie do świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego TOP-Team TT.

W zarządzeniu Kierownika OPS nr 1 z dnia 17.11.2008 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości nie ma zapisów o formie i sposobie prowadzenia ewidencji analitycznej należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego.

Kierownik OPS w Łagowie Maria Adamska wyjaśniła, że brak powyższych zapisów „*nastąpił z uwagi na niedopatrzenie o obowiązku zamieszczenia zapisu w polityce rachunkowości*”.

W planie kont zapisano, że ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą - zgodnie z treścią załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.),

Na podstawie wydruków kont analitycznych za 2012 rok ustalono, że należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej księgowane są na koncie 221-1, z tytułu funduszu alimentacyjnego na koncie 221-2, z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego na koncie 221-3. Ewidencja nie jest prowadzona wg klasyfikacji budżetowej tj. wg działu, rozdziału i paragrafu. Do kont 221-1, 221-2 i 221-3 w programie księgowym nie prowadzi się kartotek dłużników.

Na podstawie raportu długu dłużników oraz kartotek dłużników z programu TOP-Team TT ustalono, że ewidencja szczegółowa do konta 221 na dzień 31.12.2012 r. nie spełnia kryteriów zapisanych w planie kont.

Kierownik OPS w Łagowie Maria Adamska wyjaśniła, że *„od początku FA ewidencja jest prowadzona faktycznie w programie TOP-Team TT od października 2008 r. Do polityki dołączony jest wykaz kont analitycznych w którym rozpisano na koncie 221: konta 221-1 na którym były księgowane zaliczki alimentacyjne, 221-2 fundusz alimentacyjny, 221-3 odsetki. Na tych kontach nie ma możliwości w programie PUMA księgować z podziałem na klasyfikację budżetową w module FF gdyż nie posiadamy planu dochodów budżetowych w zakładce Budżet, taką odpowiedz otrzymałam od informatyka firmy ZETO'.*

Pani Kierownik zaznaczyła, że *„program PUMA, który jest obecnie w użyciu przez głównego księgowego nie spełnia w pełni potrzeb do prowadzenia ewidencji analitycznej w/w kont, oraz sporządzania sprawozdań. W 2013 r. zostało wprowadzone nowe zarządzenie nr 2 Kierownika OPS, które dokonało zmian w zapisie na koncie 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych, które określa iż ewidencja analityczna prowadzona jest wg dłużników w programie TOP-Team TT'.*

Ustalono, że w nowej polityce rachunkowości zamieszczony jest zapis o prowadzeniu ewidencji analitycznej w programie Top Team TT.

Wynikające z art. 27 ust. 1 i 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odsetki od wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego, naliczane były zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Obowiązek prowadzenia działań windykacyjnych wynika z przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Skontrolowano podejmowane działania wobec największych dłużników w funduszu alimentacyjnym, zalegających na dzień 31.12.2012 r. na kwoty powyżej 20.000,00 zł. W wybranej próbie znalazło się sześć osób, których zaległości na dzień 31.12.2012 r. wynosiły 202.849,13 zł, co stanowi 26,20% łącznej kwoty zaległości w rozdziale 85212. Dokonano następujących ustaleń:

- 1) do wszystkich dłużników zostały wysłane zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego (do jednego dłużnika nie wysłano zawiadomienia za okres świadczeniowy 2008/2009),
- 2) do wszystkich dłużników zostały wysłane decyzje o zwrocie wypłaconych wierzycielkom świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 3) do należności wszystkich dłużników zostały wystawione tytuły wykonawcze i przesłane do urzędów skarbowych,
- 4) czynności windykacyjne wobec czterech dłużników prowadzi gmina, na terenie których dłużnicy przebywają, na podstawie wniosków o podjęcie działań podpisanych przez Kierownika OPS w Łagowie,
- 5) wobec dwóch dłużników mieszkających na terenie gminy Łagów działania podejmuje OPS w Łagowie:

- odnośnie jednego dłużnika skierowano w dniu 15.05.2012 r. wniosek do prokuratury o ściganie w trybie art. 209 §1 Kodeksu karnego oraz wniosek do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy, dłużnik nie odbiera korespondencji,
 - odnośnie drugiego z powyższych dłużników wysłano w dniu 26.10.2012 r. i 11.12.2012 r. informację o przyznaniu wierzycielce świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wezwano do OPS na wywiad alimentacyjny.
- 6) wobec dwóch dłużników sądy wydały postanowienia o ustanowieniu kuratora,
 - 7) decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w 2012 r. wydano wobec jednego dłużnika, odnośnie pięciu dłużników takich decyzji nie wydano, gdyż odnośnie jednego dłużnika termin wstawienia się na wezwanie do OPS minął w 2013 r., wobec pozostałych czterech osób decyzje uznające dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych wystawia organ właściwy dłużnika,
 - 8) upomnienia w 2012 r. wysłano do trzech dłużników, do pozostałych trzech dłużników upomnień w 2012 r. nie wysłano, gdyż nie uprawomocniły się decyzje zobowiązujące dłużników do zwrotu należności,
 - 9) w 2012 roku w ogóle nie zgłaszano kwot zobowiązań dłużników do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej, z którym OPS ma podpisaną umowę, co jest niezgodne z art. 8a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. z 2009r. Nr 1, poz. 7 ze zm.),
 - 10) za okres świadczeniowy 01.10.2008 – 30.09.2009 r. zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego przed wydaniem decyzji o zwrocie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie wysłano do jednego dłużnika,
 - 11) za okres świadczeniowy 01.10.2010 – 30.09.2011 r. zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego przed wydaniem decyzji wysłano do jednego dłużnika w terminie 397 dni po zakończeniu okresu świadczeniowego,
 - 12) za okres świadczeniowy 01.10.2008 – 30.09.2009 r. decyzje o zwrocie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, odnośnie jednego dłużnika, wydano w terminie 425 dni od dnia wszczęcia postępowania administracyjnego,
 - 13) za okres świadczeniowy 01.10.2009 – 30.09.2010 r. decyzje o zwrocie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, odnośnie trzech dłużników, wydano w terminie od 74 do 342 dni od dnia wszczęcia postępowania administracyjnego.

Kierownik OPS w Łagowie Maria Adamska wyjaśniła, że:

- brak zgłoszeń kwot zobowiązań dłużników do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej spowodowany był utraceniem klucza do systemu, który jest w trakcie odzyskiwania,
- brak zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego przed wydaniem decyzji o zwrocie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla jednego dłużnika, za okres świadczeniowy 01.10.2008 – 30.09.2009 r., spowodowany był omyłką w natłoku pism w okresie świadczeniowym,

- wysłania zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego przed wydaniem decyzji do jednego dłużnika, za okres świadczeniowy 01.10.2010 – 30.09.2011 r., w terminie 397 dni po zakończeniu okresu świadczeniowego, wynikał z nieodbierania korespondencji oraz trudności w ustaleniu miejsca pobytu dłużnika przez komornika i policję. Doprowadziło to do ustanowienia przez sąd kuratora dla osoby nieznannej z miejsca pobytu, który odebrał zawiadomienie,
- przyczyną wydania decyzji o zwrocie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego do czterech dłużników (za okres 2008/2009 i 2009/2010), z opóźnieniem w związku z art.35 §1 Kpa, były trudności w ustaleniu miejsca pobytu dłużników (dla dwóch z nich sąd ustanowił kuratora, pozostałych dwóch odbywało czasowo karę pozbawienia wolności),
- żaden ze skontrolowanych dłużników nie korzystał z pomocy OPS w Łagowie w roku 2012 oraz roku bieżącym.

Od skontrolowanych dłużników w 2012 r. komornicy wyegzekwowali kwotę 3.193,03 zł, co przy ich łącznym zadłużeniu wynoszącym 206.042,16 zł stanowi 1,55%.

Wpływ na opisane powyżej nieprawidłowości miał niewystarczający nadzór ze strony Kierownika OPS.

W kontrolowanym okresie Kierownik OPS nie wydał decyzji o umorzeniu, rozłożeniu na raty lub przesunięciu terminu płatności należności z tytułu funduszu alimentacyjnego, w trybie art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie zaksięgowanych wpływów ustalono, że z tytułu funduszu alimentacyjnego uzyskano dochody na łączną kwotę 36.966,64 zł, co stanowi 6,11% należności i odsetek w dziale 852, rozdziale 85212, § 0920 i § 0980.

Z tytułu zaliczki alimentacyjnej uzyskano dochody na kwotę 3.495,24 zł, co stanowi 1,67% należności w dziale 852, rozdziale 85212, § 0970.

Dochody w rozdziale 85212 w § 0920, § 0970 i § 0980 odprowadzono w prawidłowej wysokości na konto LUW, w terminach zgodnych z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Gmina dokonała prawidłowego potrącenia należnych dochodów zgodnie z art. 27 ust. 4 i 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

III. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

- sprawozdania kwartalne Rb-50 o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które zostały terminowo przekazane do LUW. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-50 za 2012 rok są zgodne z ewidencją księgową. Sprawozdanie zostało sporządzone rzetelnie.
- sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które zostały terminowo przekazane do LUW.

Dane w sprawozdaniu za IV kwartał 2012 r. zgodne są z ewidencją księgową na kontach 221-1, 221-2 i 221-3.

Wystąpiły natomiast rozbieżności między danymi w ewidencji księgowej a danymi w ewidencji szczegółowej do konta 221 w programie Top-Team - należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego

Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych na dzień 31.12.2012 r. prezentował się wg powyższych danych następująco.

Kwoty w zł			
należności	Ewidencja księgową	Ewidencja szczegółowa w Top-Team	różnica
Zaliczka alimentacyjna	206.111,90	223.896,75	-17.784,85
Fundusz alimentacyjny	467.613,12	439.146,40	28.466,72
Fundusz alimentacyjny - odsetki	100.620,00	100.887,04	-267,04
	774.345,02	763.930,19	10.414,83

Ogółem dane w ewidencji księgowej są większe o kwotę 10.414,83 zł w stosunku do ewidencji szczegółowej w programie Top-Team tj. o 1.36%.

Kierownik OPS w Łagowie Maria Adamska wyjaśniła, że „rozbieżności, które wystąpiły między ewidencją w programie księgowym a ewidencją szczegółową w programie Top - Team wynikają z błędów powstałych w trakcie generowania przez program Top-Team, o którym był informowany administrator programu. Błędy które powstają w w/w programie są niewyjaśnione. W związku z tym Kierownik OPS wystąpi z pismem do firmy TOP-TEAM TT Sp. z o.o. w Warszawie o wyjaśnienie i naprawienie nieprawidłowości”.

Danych księgowych nie można zweryfikować z kartotekami dłużników w programie Top-Team, gdyż program ten zawiera błędy, których do dnia zakończenia kontroli nie wyjaśniono.

Zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 24 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2009r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.) odpowiedzialność za niedostosowanie polityki rachunkowości, obowiązującej w 2012 roku, do aktualnych przepisów w zakresie ewidencji analitycznej do konta 221 oraz za powstanie rozbieżności między danymi księgowymi ponosi Kierownik OPS Maria Adamska.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 pkt 3b ustawy o finansach publicznych odpowiedzialność za niewystarczającą kontrolę kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych ponosi Główna Księgowa OPS w okresie objętym kontrolą - Elżbieta Nowak.

- sprawozdanie kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, które zostały terminowo przekazane do LUW. Sprawozdanie za IV kwartał 2012 r. zostało sporządzone rzetelnie, zgodnie z ewidencją księgową oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia są:

Stanisław Hałas – Kierownik Referatu Gospodarki i Rolnictwa, Maria Adamska – Kierownik OPS, Elżbieta Nowak – Główna Księgowa OPS do dnia 31.01.2013 r.

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zalecam:

1. rzetelne sporządzanie decyzji dotyczących zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego,
2. zawiadomianie producentów rolnych przed wydaniem decyzji, o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, w trybie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego,
3. rzetelne planowanie środków na realizację zadania zleconego w rozdziale 01095,
4. wystąpienie do Rady Gminy o uaktualnienie statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie,
5. zobowiązanie Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie do:
 - 1) uaktualnienia Regulaminu Organizacyjnego,
 - 2) wprowadzenia ewidencji analitycznej dłużników alimentacyjnych zgodnej z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 3) rzetelnego i bieżącego weryfikowania należności z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej,
 - 4) uzgodnienia należności z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej między ewidencją syntetyczną w programie księgowym a ewidencją analityczną w programie do prowadzenia funduszu alimentacyjnego,
 - 5) zgłaszania zobowiązań dłużników alimentacyjnych do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej zgodnie z podpisaną umową.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.